

ΠΛΑΤΩΝΟΣ - ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΗ 201d1 – 212c2

ΜΕΡΟΣ 3^ο (204c7 – 206a13): Ο ερωτευμένος ερωτεύεται πάντοτε τον εαυτό του.

Ο Έρωτας ως επιδίωξη όμορφων και καλών πραγμάτων φέρνει ευτυχία. Άρα ό,τι επιθυμεί σφόδρα ο άνθρωπος, αυτό λέγεται Έρωτας, αρκεί φυσικά αυτό να τους ωφελεί όντας καλό για τους ίδιους.

204 c 7 Καὶ ἐγὼ εἶπον, Εἶεν δὴ, ὦ ξένη, καλῶς γὰρ λέγεις·
τοιοῦτος ὢν ὁ Ἔρωσ τίνα χρεῖαν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις; **T**

204 d 1 Τοῦτο δὴ μετὰ ταῦτ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, πειράσομαί σε
διδάξαι. ἔστι μὲν γὰρ δὴ τοιοῦτος καὶ οὕτω γεγρονῶς ὁ
Ἔρωσ, ἔστι δὲ τῶν καλῶν, ὡς σὺ φῆς. εἰ δέ τις ἡμᾶς
ἔροιτο· «Τί τῶν καλῶν ἐστὶν ὁ Ἔρωσ, ὦ Σώκρατες τε
5 καὶ Διοτίμα;» ὦδε δὲ σαφέστερον· «ἐρᾷ ὁ ἐρῶν τῶν καλῶν·
τί ἐρᾷ;»

Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι Γενέσθαι αὐτῷ.

Ἄλλ' ἔτι ποθεῖ, ἔφη, ἡ ἀπόκρισις ἐρώτησιν τοιάνδε· «Τί
ἔσται ἐκείνῳ ᾧ ἂν γένηται τὰ καλά;»

10 Οὐ πάνυ ἔφην ἔτι ἔχειν ἐγὼ πρὸς ταύτην τὴν ἐρώτησιν
προχείρως ἀποκρίνασθαι.

e 1 Ἄλλ', ἔφη, ὥσπερ ἂν εἴ τις μεταβαλὼν ἀντὶ τοῦ καλοῦ
τῷ ἀγαθῷ χρώμενος πυνθάνοιτο· «Φέρε, ὦ Σώκρατες, ἐρᾷ ὁ
ἐρῶν τῶν ἀγαθῶν· τί ἐρᾷ;»

Γενέσθαι, ἦν δ' ἐγώ, αὐτῷ.

5 Καὶ τί ἔσται ἐκείνῳ ᾧ ἂν γένηται τὰγαθά;

Τοῦτ' εὐπορώτερον, ἦν δ' ἐγώ, ἔχω ἀποκρίνασθαι, ὅτι
εὐδαίμων ἔσται.

205 a 1 Κτήσει γάρ, ἔφη, ἀγαθῶν οἱ εὐδαίμονες εὐδαίμονες, καὶ
οὐκέτι προσδεῖ ἐρέσθαι «Ἴνα τί δὲ βούλεται εὐδαίμων εἶναι
ὁ βουλόμενος; » ἀλλὰ τέλος δοκεῖ ἔχειν ἢ ἀπόκρισις.

Ἀληθῆ λέγεις, εἶπον ἐγώ.

5 Ταύτην δὴ τὴν βούλησιν καὶ τὸν ἔρωτα τοῦτον πότερα
κοινὸν οἶει εἶναι πάντων ἀνθρώπων, καὶ πάντας τὰγαθὰ
βούλεσθαι αὐτοῖς εἶναι ἀεὶ, ἢ πῶς λέγεις;

Οὕτως, ἦν δ' ἐγώ· κοινὸν εἶναι πάντων.

b 1 Τί δὴ οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐ πάντας ἐρᾷν φαμεν,
εἴπερ γε πάντες τῶν αὐτῶν ἐρῶσι καὶ ἀεὶ, ἀλλὰ τινὰς φαμεν
ἐρᾷν, τοὺς δ' οὐ;

Θαυμάζω, ἦν δ' ἐγώ, καὶ αὐτός.

5 Ἀλλὰ μὴ θαύμαζ', ἔφη· ἀφελόντες γὰρ ἄρα τοῦ ἔρωτός
τι εἶδος ὀνομάζομεν, τὸ τοῦ ὅλου ἐπιτιθέντες ὄνομα, ἔρωτα,
τὰ δὲ ἄλλα ἄλλοις καταχρώμεθα ὀνόμασιν.

Ὡσπερ τί; ἦν δ' ἐγώ.

Ὡσπερ τόδε. οἶσθ' ὅτι ποιήσεις ἐστὶ τι πολὺ· ἡ γάρ
 τοι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν ἰόντι ὁτ' ὦν αἰτία πᾶσά ἐστι
 ποιήσεις, ὥστε καὶ αἱ ὑπὸ πάσαις ταῖς τέχναις ἐργασίαι
 ποιήσεις εἰσὶ καὶ οἱ τούτων δημιουργοὶ πάντες ποιηταί.

Ἀληθῆ λέγεις.

Ἀλλ' ὅμως, ἦ δ' ἦ, οἶσθ' ὅτι οὐ καλοῦνται ποιηταὶ ἀλλὰ
 ἄλλα ἔχουσιν ὀνόματα, ἀπὸ δὲ πάσης τῆς ποιήσεως ἐν
 μῦθῳ ἀφορισθὲν τὸ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰ μέτρα τῷ
 τοῦ ὅλου ὀνόματι προσαγορεύεται. ποιήσεις γὰρ τοῦτο
 μόνον καλεῖται, καὶ οἱ ἔχοντες τοῦτο τὸ μῦθον τῆς ποιήσεως
 ποιηταί.

Ἀληθῆ λέγεις, ἔφην.

Οὕτω τοίνυν καὶ περὶ τὸν ἔρωτα. τὸ μὲν κεφάλαιόν ἐστι
 πᾶσα ἡ τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμία καὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν ὁ μέ-
 γιστός τε καὶ δολερὸς ἔρως παντί· ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλη
 τρεπόμενοι πολλαχῇ ἐπ' αὐτόν, ἢ κατὰ χρηματισμὸν ἢ κατὰ
 φιλογυμνασίαν ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, οὔτε ἐρᾶν καλοῦνται
 οὔτε ἐρασταί, οἱ δὲ κατὰ ἓν τι εἶδος ἰόντες τε καὶ ἐσπου-
 δακότες τὸ τοῦ ὅλου ὄνομα ἴσχουσιν, ἔρωτά τε καὶ ἐρᾶν
 καὶ ἐρασταί.

Κινδυνεύεις ἀληθῆ, ἔφην ἐγώ, λέγειν.

Καὶ λέγεται μὲν γέ τις, ἔφη, λόγος, ὥς οἱ ἂν τὸ ἥμισυ
 ἑαυτῶν ζητῶσιν, οὗτοι ἐρῶσιν· ὁ δ' ἐμὸς λόγος οὔτε ἡμίσεός
 φησιν εἶναι τὸν ἔρωτα οὔτε ὅλου, ἐὰν μὴ τυγχάνῃ γέ που,
 ᾧ ἐταῖρε, ἀγαθὸν ὄν, ἐπεὶ αὐτῶν γε καὶ πόδας καὶ χεῖρας
 ἐθέλουσιν ἀποτέμεσθαι οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν αὐτοῖς δοκῇ τὰ
 ἑαυτῶν πονηρὰ εἶναι. οὐ γὰρ τὸ ἑαυτῶν οἶμαι ἕκαστοι
 ἀσπάζονται, εἰ μὴ εἴ τις τὸ μὲν ἀγαθὸν οἰκεῖον καλεῖ καὶ
 ἑαυτοῦ, τὸ δὲ κακὸν ἀλλότριον· ὥς οὐδὲν γε ἄλλο ἐστὶν οὐ
 ἐρῶσιν ἄνθρωποι ἢ τοῦ ἀγαθοῦ. ἢ σοὶ δοκοῦσιν;

Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε, ἦν δ' ἐγώ.

Ἄρ' οὖν, ἦ δ' ἦ, οὕτως ἀπλοῦν ἐστὶ λέγειν ὅτι οἱ
 ἄνθρωποι τὰγαθοῦ ἐρῶσιν;

Ναί, ἔφην.

Τί δέ; οὐ προσθετέον, ἔφη, ὅτι καὶ εἶναι τὸ ἀγαθὸν
 αὐτοῖς ἐρῶσιν;

Προσθετέον.

Ἄρ' οὖν, ἔφη, καὶ οὐ μόνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ εἶναι;

Καὶ τοῦτο προσθετέον.

Ἦστιν ἄρα συλλήβδην, ἔφη, ὁ ἔρως τοῦ τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ
 εἶναι ἀεὶ.

Ἀληθέστατα, ἔφην ἐγώ, λέγεις.

ΣΧΟΛΙΑ

204c8 τοιοῦτος: ‘τέτοιας μορφής όπως έχω ήδη πει’. **τίνα χρείαν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις:** ‘ποιά ανάγκη δημιουργεί ο Έρωτας στους ανθρώπους;’

d2 ἔστι δὲ τῶν καλῶν: i.e. “Έρωσ”, η γενική κατηγορηματική – διαιρετική, ‘ο Έρωτας συμπεριλαμβάνεται στα όμορφα πράγματα’. **d4 τὶ τῶν καλῶν ἔστιν ὁ Ἔρως:** ‘σε σχέση με τι συμπεριλαμβάνεται ο Έρωτας στα όμορφα πράγματα;’, η αιτιατική ‘τί’ είναι επιρρ. της αναφοράς, όμως μπορεί και ως αιτιατική της ‘αιτίας’. Η γενική κατηγορ. – διαιρετική. **d5 ὦδε δὲ σαφέστερον:** επαναδιατυπώνεται το ερώτημα για μεγαλύτερη σαφήνεια. **d7 Γενέσθαι αὐτῷ:** i.e. ‘ἐρᾷ γενέσθαι τὰ καλὰ αὐτῷ’ ‘επιδιώκει αυτά τα όμορφα πράγματα να γίνουν δικά του’. **d10 Οὐ:** η άρνηση συντάσσεται με το απαρέμφατο ‘ἔχειν’. **d11 ἀποκρίνασθαι:** αντικ. στο ‘ἔχειν’.

e1-2 ὥσπερ ἂν εἴ...πυνθάνοιτο: ‘εἰ τις, ὥσπερ ἂν πυνθάνοιτο εἰ μεταβάλοι, πυνθάνοιτο χρώμενος τῷ ἀγαθῷ ἀντὶ τοῦ καλοῦ,’ ‘κι αν κάποιος, όπως θα ρωτούσε αν έκανε αλλαγές, ρωτήσει τώρα χρησιμοποιώντας την καλοσύνη στην θέση της ομορφιάς’. Το ‘ὥσπερ ἂν εἴ’ συντάσσεται με την μτχ. ‘μεταβαλῶν’, η οποία είναι υποθετική. Είναι σημαντικό το γεγονός ότι η Διοτίμα εδώ αλλάζει τον αριθμό από ενικό που ήταν έως τώρα σε πληθυντικό, ‘τὰ καλὰ, τὰ ἀγαθὰ = τὸ καλὸν, τὸ ἀγαθόν’. Η μετατροπή αυτή δείχνει πως οι λέξεις αυτές πλέον αυτές από σύμβολα αντικειμένων μετατρέπονται σε σύμβολα εννοιῶν. **e4 Γενέσθαι...αὐτῷ:** i.e. ‘ἐρᾷ γενέσθαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῷ’ ‘επιδιώκει να γίνουν τα καλά πράγματα δικά του’. **e6 εὐπορώτερον:** ‘πιο εύκολα’. **ἔχω ἀποκρίνασθαι:** ‘μπορώ να το απαντήσω’, με αντικ. την αιτιατική ‘τούτο’. **e6-7 ὅτι εὐδαίμων ἔσται:** ‘ὅτι θα είναι ευτυχής’. Είναι η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα ‘τί ἔσται...τὰγαθὰ,13’. Εδώ η Διοτίμα φτάνει στο τέλος ενός συλλογισμού τον οποίον ξεκίνησε ως εξής:

- (i) ο έρωτας συμπεριλαμβάνεται στα όμορφα πράγματα (ἔστι δὲ τῶν καλῶν, 3)
- (ii) τα όμορφα πράγματα, όποιος νοιώθει έρωτα, θέλει να γίνουν δικά του (γενέσθαι αὐτῷ, 6)
- (iii) αν τα όμορφα πράγματα γίνουν δικά του, τότε νοιώθει ευτυχής (εὐδαίμων ἔσται, 14)

205a1 Κτήσεται: δοτική του οργάνου, ‘με την απόκτηση γίνονται οι ευτυχισμένοι ευτυχισμένοι’. **οἱ εὐδαίμονες εὐδαίμονες:** ενν. ‘εἰσὶ’. **a2 ἵνα τί δὲ βούλεται εὐδαίμων εἶναι:** στον προφορικό λόγο συγκόπτεται η τελική πρόταση με τον ‘ἵνα’ και εκπίπτει το ρ. στην υποτακτική, αλλά εννοείται, ‘ἵνα τί δὲ <γένηται> βούλεται εὐδαίμων εἶναι’, ‘για να του συμβεῖ ποιο πράγμα, θέλει να γίνει ευτυχισμένος αυτός που το θέλει;’ **a5 Ταύτην δὴ τὴν βούλησιν καὶ τὸν ἔρωτα τοῦτον:** δηλ. ‘η θέληση και η επιδίωξη του καθενός να γίνουν δικά του τα ‘όμορφα’ και τα ‘καλά’ πράγματα’. **a8 Οὕτως:** i.e. ‘ὥσπερ σὺ λέγεις’. **a9 Τί δὴ οὖν:** ‘για ποιόν λόγο λοιπόν;’ **a9-b1 οὐ πάντας ἐρᾶν φαμεν...καὶ αἰ:** η απορία της Διοτίμας βρίσκεται στην απάντηση του Σωκρ. πως ‘η επιθυμία (τὴν βούλησιν,18) και η επιδίωξη (τὸν ἔρωτα, 18) των όμορφων και καλῶν πραγμάτων είναι κοινή σε όλους τους ανθρώπους (κοινὸν εἶναι πάντων, 20), την στιγμή που ισχυρίζονται (φαμεν, 21) ότι δεν νοιώθουν την επιδίωξη αυτήν όλοι οι άνθρωποι (οὐ πάντας ἐρᾶν,21).

b1 εἴπερ γε πάντες...ἐρῶσι: ‘αφού όλοι γενικῶς οι άνθρωποι νοιώθουν έρωτα για τα ίδια πράγματα’, αν μία σκέψη διατυπώνεται ως ‘υπόθεση’, την στιγμή που αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός, τότε μετατρέπεται σε ‘αιτιολογική’. **b4-5 ἀφελόντες γὰρ...τι εἶδος:** η συντακτική σειρά των λ. ‘ἀφελόντες εἶδος τί τοῦ ἔρωτος’, ‘αφού πρώτα αφαιρέσαμε μία συγκεκριμένη κατηγορία από τον έρωτα’. **b5 ὀνομάζομεν...ἔρωτα:** ενν. ‘τὸ εἶδος’, ‘ονομάζουμε αυτήν την κατηγορία έρωτα’. **τὸ τοῦ ὅλου ἐπιθέντες ὄνομα:** η σειρά: ‘ἐπιθέντες τὸ ὄνομα του ὅλου’. **b6 τὰ δὲ ἄλλα:** ενν. ‘εἶδη τοῦ ἔρωτος’, αιτιατική της αναφοράς, ‘και όσον αφορά τα υπόλοιπα’. **ἄλλοις καταχρώμεθα ὀνόμασιν:** ‘χρησιμοποιούμε διαφορετικά ονόματα’. Η παρατήρηση της Διοτίμας είναι η εξής: ‘ενώ ο έρωτας αναφέρεται στην επιδίωξη και κατοχή όλων γενικῶς, πραγμάτων και ανθρώπων, εμεῖς από τις επιδιώξεις του έρωτα αποσπούμε μόνο μία, και της αποδίδουμε την ονομασία ‘έρωτας’, την οποίαν όμως έχει το σύνολο των επιδιώξεων, ενώ

στις υπόλοιπες επιδιώξεις βάζουμε άλλα και διαφορετικά ονόματα'. **b7 Ὡσπερ τί:** ενν. 'ὥσπερ τὶ εἶδος;', 'σαν ποιά κατηγορία;'. **b8 Ὡσπερ τόδε:** ενν. 'ὥσπερ τόδε τὸ εἶδος', το οποίο θα είναι 'ἡ ποίησις'. **ποίησίς ἐστί τι πολύ:** 'ἡ ποίησις εἶναι μία ἐννοια πολύπλευρη'. **b8-9 ἡ...αἰτία:** ονομαστική ως υποκείμενο με ἓνα τεράστιο χωρισμό ἄρθρου και ουσιαστικού. Η συντακτική σειρά των λ. 'ἡ αἰτία ὅτ' ὦν ἰόντι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν', 'ἡ αἰτία για οποιοδήποτε πράγμα ὅταν αὐτό βαδίζει ἀπὸ την ἀνυπαρξία στην ὑπαρξή'. **b9 ἰόντι ὅτ' ὦν:** η μτχ. εἶναι επιρρ. χρονική. Η δοτική της αντωνυμίας 'ὅτ' ὦν' συντάσσεται με το ουσιαστ. 'αἰτία' ως δοτική της αναφοράς, 'ποιητικήν...πᾶσαν ἔφαμεν εἶναι δύναμιν, ἣ τις ἂν αἰτία γίγνηται τοῖς μὴ πρότερον οὔσιν ὕστρον γίγνεσθαι, Πλ. Σοφ. 265b'.

c6 καὶ τὰ μέτρα: i.e. 'καὶ περὶ τὰ μέτρα', 'και σχετικά με τον ρυθμό' δηλ. την εναλλαγή στην ποσότητα των συλλαβών, δηλ. 'και σχετικά με τους στίχους'.

d1-3 τὸ μὲν κεφάλαιον ἐστι...ἔρως παντί: Στο συγκεκριμένο χωρίο υπάρχουν τρεις διαφορετικές συντάξεις: (1^η): 'τὸ κεφάλαιον' = το υποκ. του 'ἐστί', 'ἡ...ἐπιθυμία...καὶ...ὁ...ἔρως' = δυο ονομαστικές ως κοινά κατηγορούμενα στο 'ἐστί', 'τῶν ἀγαθῶν' = γεν. αντικειμενική στο 'ἐπιθυμία', 'τοῦ εὐδαιμονεῖν' = ἑναρθρο ἀπαρέμφοτο ως γενική αντικειμενική στο 'ὁ...ἔρως'. Η μτφρ.: 'το σύνολο <αὐτῶν των τμημάτων> εἶναι ἡ ἐπιθυμία για τα καλά πράγματα, και ο σφοδρὸς και δολοπλόκος ἔρωτας για την ευτυχία'. (2^η): 'τὸ κεφάλαιον' = αιτιατική επιρρ. της αναφοράς, 'ἡ...ἐπιθυμία' = υποκείμενο στο 'ἐστί', 'τῶν ἀγαθῶν' = γενική αντικειμενική στο 'ἡ...ἐπιθυμία', 'τοῦ εὐδαιμονεῖν' = ἐπίσης γενική αντικειμενική στο 'ἡ ἐπιθυμία' καθὼς οι δυο αὐτές γενικές συνδέονται με το 'καί', 'ὁ...ἔρως' = το κατηγορούμενο στο 'ἐστί', η δοτική 'παντί' και στις δυο συντάξεις παραμένει το ἴδιο, δηλ. δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου ἢ της αναφοράς. Η μτφρ.: 'Ὡς προς το γενικό περίγραμμα ἡ ἐπιθυμία γενικῶς των καλῶν πραγμάτων ἀλλὰ και της ευτυχίας εἶναι για τον καθένα ο σφοδρὸς και δολοπλόκος ἔρωτας.' Στην μτφρ. ἀκολούθησα την (2^η) σύνταξη. **d3-4 οἱ μὲν ἄλλη τρεπόμενοι:** 'ὁμῶς αὐτοὶ οι ἄνθρωποι που κατευθύνονται μέσω διαφορετικῆς ἐπιθυμίας', η ἑναρθρη μτχ. εἶναι υποκείμενο στο ρ. 'καλοῦνται', και η δοτική 'ἄλλη' ενν. 'ἐπιθυμία, 36' εἶναι οργανική του μέσου. **d4 πολλαχῇ:** 'σε πολλοὺς χώρους'. **ἐπ' αὐτόν:** ενν. 'τὸν ἔρωτα', συντ. με την μτχ. 'τρεπόμενοι'. **d5 οὔτε ἐρᾶν καλοῦνται:** 'δεν ἀποκαλοῦνται ὅτι νοιώθουν ἔρωτα', το ἀπαρέμφοτο εἶναι ἐιδικό. **d6 οἱ δὲ...ἰόντες τε καὶ ἐσπουδακότες:** 'ἐνῶ ἀντιθέτως ἐκεῖνοι οι ἄνθρωποι που κατευθύνονται και δραστηριοποιούνται', και οι δυο ἑναρθρες μτχ. υποκείμενα στο ρ. **d7-8 ἔρωτά τε καὶ ἐρᾶν καὶ ἐρασταί:** ενν. 'καλοῦνται <τὸ ὄνομα> ἔρωτα καὶ ἐρᾶν καὶ <τὸ ὄνομα> ἐρασταί', η ενν. αιτιατική 'τὸ ὄνομα' εἶναι της αναφοράς, και το ἀπαρέμφοτο εἶναι ἐιδικό, ὅπως πιο πρὶν. **d9 Κινδυνεύεις ἀληθῆ...λέγειν:** 'εἶσαι κοντά στο να λες την ἀλήθεια'. **d10 λέγεται μὲν γέ τις...λόγος:** 'και διαδίδεται μία ἀποψη', ο υπαινιγμός της Διοτίμας (: του Σωκράτη) εἶναι για την προηγηθεῖσα ομιλία του Ἀριστοφάνη. **d10-e1 οἱ ἂν τὸ ἥμισυ ἑαυτῶν ζητῶσιν:** 'ὅσοι ἀναζητοῦν το ὑπόλοιπο μισό του ἑαυτοῦ τους', αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποψη του Ἀριστοφάνη για τον ἔρωτα.

e1 ὁ δ' ἐμὸς λόγος: υποκείμενο στο ρ. 'φησιν', 'ἡ δική μου ἡ ἀποψη ἰσχυρίζεται ὅτι'. **e2-3 ἐὰν μὴ τυγχάνῃ...ἀγαθόν:** 'ἀγαθόν' i.e. 'τὸ ἥμισυ καὶ τὸ ὅλον'. **e4-5 τὰ ἑαυτῶν:** i.e. 'τὰ <μέλη> ἑαυτῶν', το ἄρθρο σε ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου και η γενική κτητική. Ὅλο μαζί λειτουργεῖ ως ονομαστική πτώση υποκείμενο με αττική σύνταξη στο ρ. 'δοκῇ'. **e5 πονηρὰ εἶναι:** 'ὅτι εἶναι ἐλαττωματικά'. **τὸ ἑαυτῶν:** i.e. 'τὸ <μέλος> ἑαυτῶν', ὁ.π. **e6 εἰ μή:** με την επιρρ. σημασία 'παρά μόνο'. **τὸ μὲν ἀγαθόν:** αιτιατική, αντικ. στο 'καλεῖ'. **οἰκεῖον:** κατηγορούμενο στο αντικείμενο. **e6-7 καὶ ἑαυτοῦ:** η γενική ως κατηγορηματική – διαιρετική στο ενν. ἀπαρέμφοτο 'εἶναι'. **e7 οὐδέν γε ἄλλο ἐστίν:** 'δεν εἶναι καθόλου διαφορετικό', με υποκ. το ενν. 'τοῦτο'. **οὐ:** ἀναφέρεται στο ενν. 'τοῦτο'.

206a1 ἡ τοῦ ἀγαθοῦ: ενν. 'ἐστί'. β' ὅρος συγκρίσεως με τον α' να εἶναι κλασσικό κατηγορούμενο σε ονομαστική πτώση (ἄλλο) και τον β' να εἶναι κατηγορούμενο, ἀλλὰ ως γενική κατηγορηματική διαιρετική. **ἡ σοὶ δοκοῦσιν:**

ενν. ‘άλλου τινὸς ἔρᾱν τούτους’, ‘ή σου φαίνεται ὅτι αυτοί επιδιώκουν κάτι διαφορετικό;’ **a3 οὕτως ἀπλοῦν ἐστι λέγειν:** ‘εἶναι λοιπὸν τόσο εὐκόλο να λέμε’. **a3-4 ὅτι καὶ εἶναι τὸ ἀγαθὸν αὐτοῖς ἔρῳσιν:** η συντακτική σειρά των λ. ‘ὅτι ἔρῳσιν καὶ εἶναι τὸ ἀγαθὸν αὐτοῖς;’, ‘ὅτι επιδιώκουν και να υπάρχει το αγαθόν σ’ αυτούς τους ίδιους’. **a9 καὶ οὐ μόνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ εἶναι:** ενν. ‘καὶ <ἔρῳσιν> οὐ μόνον εἶναι <τὸ ἀγαθὸν> αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ εἶναι’, ‘και επιδιώκουν ὄχι μόνο να υπάρχει σ’ αυτούς το αγαθόν, αλλά και να υπάρχει συνεχώς’. **a11-12 Ἔστιν ἄρα συλλήβδην, ἔφη, ὃ ἔρως τοῦ τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ εἶναι ἀεὶ:** η συντακτική σειρά των λ. ‘ὃ ἔρως ἐστὶ τοῦ εἶναι ἀεὶ τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ’ ‘η ερωτική επιδίωξη συνίσταται στο να υπάρχει πάντοτε το καλό στο ίδιο το άτομο’. Η ἑνάρθρη γενική του ἀπαρεμφάτου ‘τοῦ εἶναι’ συντάσσεται με το ‘ἐστὶ’ ως γενική κατηγορηματική της ιδιότητας. Η αιτιατική ‘τὸ ἀγαθόν’ εἶναι υποκ. στο ἀπαρέμφατο. Η πρόταση αὐτή ἀποτελεῖ την πεμπτούσια της Σωκρατικής ἀντίληψης για τον ‘ἔρωτα’: ‘ὅποιος εἶναι ἐρωτευμένος, θέλει να ἔχει στην κατοχή του πάντοτε ὅ,τι εἶναι καλό’, και το ‘καλό’ ἐν προκειμένῳ νοεῖται ως ‘το ωφέλιμο’, ‘το ὁμορφο’, ‘το συμφέρον’. Ἀρα για την Σωκρατική και Πλατωνική ἀντίληψη ὅποιος νοιώθει ἔρωτα, εἶναι ἐρωτευμένος με τον ἴδιο του τον εαυτό, και ἀπλῶς χρησιμοποιεῖ το ἀντικείμενο του ‘ἔρωτά του’, (γυναίκα – ἄνδρας) ως μέσον για την ἐπιδίωξη αὐτοῦ το ὁποῖο θέλει.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Κι ἐγὼ εἶπα: Ἀς εἶναι, ξένη γυναίκα, σωστά μιλάς. Ὅμως ἐπειδὴ ὁ ἔρωτας ἔχει μια τέτοια μορφή, ποιά ἀνάγκη δημιουργεῖ στους ἀνθρώπους;

- Αὐτὸ ἀκριβῶς μετὰ ἀπ’ αὐτά, Σωκράτη, θα προσπαθῆσω να σου ἀποδείξω. Ὁ ἔρωτας λοιπὸν εἶναι τέτοιας μορφῆς και με μία τέτοια καταγωγή, και συμπεριλαμβάνεται στα ὁμορφα πράγματα, ὅπως κι ἐσύ ἰσχυρίζεσαι. Ἀν ὅμως κάποιος μας ρωτῇ εἰς ἐμὰς «Σε σχέση με τι συμπεριλαμβάνεται ὁ Ἐρωτας στα ὁμορφα πράγματα, Σωκράτη και Διοτίμα;» Και με πιο σαφῆ τρόπο ἐτσι ἀκριβῶς: «Αὐτὸς που ἀγαπᾷ, ἀγαπᾷ τα καλὰ πράγματα. Τι ὅμως ἀκριβῶς ἀγαπᾷ;» Κι ἐγὼ εἶπα ὅτι,
- ‘να γίνουν δικά του’.
- Ὅμως η ἀπάντηση αὐτὴ ἐπιβάλλει μία τέτοιου εἶδους ἐρώτηση, «Και τι θα συμβεῖ σ’ ἐκείνον στον ὁποῖον θα υπάρξουν αὐτά τα καλὰ πράγματα;»

Κι ἐγὼ εἶπα ὅτι δεν μπορῶ σε καμία περίπτωση να ἀπαντήσω με ευκολία σε μια παρόμοια ἐρώτηση.

- Ὅμως, εἶπε η Διοτίμα, αν κάποιος, ὅπως ἀκριβῶς θα ρωτοῦσε αν ἔκανε ἀλλαγές, ρωτῇ τώρα χρησιμοποιώντας την καλοσύνη στην θέση της ὁμορφιάς: «Ἐμπρὸς λοιπὸν, Σωκράτη, αὐτὸς που νοιώθει ἔρωτα εἶναι ἐρωτευμένος με τα καλὰ πράγματα. Τι ἀκριβῶς ὅμως ἐπιδιώκει;»
- Να γίνουν τα καλὰ πράγματα δικά του, εἶπα ἐγὼ.
- Και τι θα συμβεῖ σε ἐκείνον στον ὁποῖον θα υπάρξουν αὐτά τα καλὰ πράγματα;
- Αὐτὸ με ευκολότερο τρόπο, εἶπα ἐγὼ, μπορῶ να το ἀπαντήσω, ὅτι δηλ. θα γίνει ευτυχισμένος.
- Ἀρα λοιπὸν, εἶπε η Διοτίμα, με την ἀπόκτηση γίνονται ευτυχισμένοι οἱ ευτυχισμένοι, και δεν χρειάζεται να ρωτήσουμε «Για να του συμβεῖ ποῖο πράγμα, θέλει να γίνει ευτυχισμένος αὐτὸς που το θέλει;». Ὅμως μου φαίνεται ὅτι η ἀπάντηση εἶναι πλέον ολοκληρωμένη.
- Ἐχεις δίκιο, εἶπα ἐγὼ.
- Τώρα αὐτὴ η ἐπιθυμία και η ἐπιδίωξη αὐτὴ ἐδῶ τι ἀπὸ τα δύο νομίζεις ὅτι εἶναι κοινὸ γνῶρισμα ὅλων των ἀνθρώπων, και ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦν τα καλὰ πράγματα να εἶναι πάντοτε δικά τους, ἢ ἔχεις διαφορετικὴ γνώμη;
- Ἐτσι ἀκριβῶς, εἶπα ἐγὼ, ὅτι εἶναι κοινὸ γνῶρισμα ὅλων.
- Για ποῖόν λόγο λοιπὸν, Σωκράτη, εἶπε η Διοτίμα, ἰσχυριζόμαστε ὅτι δεν νοιώθουν ἔρωτα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀφοῦ ὅλοι τα ἴδια ἀκριβῶς πράγματα ἐπιθυμοῦν και πάντοτε, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἰσχυριζόμαστε ὅτι κάποιον νοιώθουν ἔρωτα, και κάποιον ἄλλοι ὄχι;

- Απορώ, είπα, κι εγώ ο ίδιος.
- Όμως μην απορείς, είπε η Διοτίμα. Γιατί αφού πρώτα αφαιρέσαμε μια συγκεκριμένη κατηγορία από τον έρωτα, ονομάζουμε αυτήν την κατηγορία έρωτα βάζοντας το όνομα του συνόλου, και όσον αφορά τις υπόλοιπες κατηγορίες χρησιμοποιούμε εντελώς διαφορετικά ονόματα.
- Σαν τι δηλαδή; είπα εγώ.
- Σαν αυτήν εδώ. Γνωρίζεις καλά ότι η 'ποίηση' είναι μία πολύπλευρη έννοια. Διότι η αιτία για οποιοδήποτε πράγμα, όταν αυτό βαδίζει από την ανυπαρξία στην ύπαρξη, είναι η ποίηση, ώστε και οι εργασίες που γίνονται από όλα τεχνήματα, είναι στην ουσία 'ποιημένα' (:παραγωγές) και όσοι τα παράγουν αυτά είναι 'ποιητές' (:παραγωγοί).
- Σωστά τα λες.
- Αντιθέτως όμως, είπε εκείνη, γνωρίζεις πολύ καλά ότι δεν αποκαλούνται αυτοί 'ποιητές' (:παραγωγοί), αλλά έχουν άλλες ονομασίες, και ότι από ολόκληρη την 'ποίηση' (:παραγωγή) αφαιρέθηκε ένα τμήμα, δηλ. αυτό που αφορά την μουσική και την στιχουργία, και αποκαλείται με το όνομα του συνόλου. Δηλ. ως 'ποίηση' ονομάζεται μόνο αυτό το τμήμα, και εκείνοι που διαθέτουν εκείνο το τμήμα της 'ποίησεως' (:παραγωγής) ονομάζονται 'ποιητές' (παραγωγοί).
- Έχεις δίκιο, είπα
- Έτσι λοιπόν ακριβώς συμβαίνει και με τον έρωτα. Ως προς το γενικό περίγραμμα η επιθυμία γενικώς των καλών πραγμάτων αλλά και της ευτυχίας είναι για τον καθένα ο σφοδρός και δολοπλόκος έρωτας. Εκείνοι όμως οι άνθρωποι που μέσω μίας διαφορετικής επιθυμίας σε πολλές δραστηριότητες κατευθύνονται στον έρωτα, δηλ. είτε για απόκτηση χρημάτων, είτε για άθληση, είτε για επιδίωξη της γνώσης, ούτε αποκαλούνται ότι νοιώθουν έρωτα, ούτε και εραστές, ενώ αντιθέτως εκείνοι οι άνθρωποι που κατευθύνονται σε μία συγκεκριμένη κατηγορία και εκεί δραστηριοποιούνται, αυτοί έχουν το όνομα του συνόλου, δηλ. αποκαλούνται με το όνομα έρωτας και ότι νοιώθουν έρωτα, αλλά και εραστές.
- Είσαι σχεδόν κοντά στην αλήθεια, είπα εγώ.
- Και διαδίδεται λοιπόν μία αντίληψη, είπε η Διοτίμα, πως όποιοι τυχόν αναζητούν το υπόλοιπο μισό του εαυτού τους, αυτοί ακριβώς νοιώθουν έρωτα. Η δική μου άποψη ισχυρίζεται ότι ο έρωτας δεν ανήκει ούτε στο μισό ούτε και στο όλον, σε περίπτωση που δεν συμβαίνει, φίλε μου, να είναι κάτι το καλό, διότι οι άνθρωποι και τα πόδια τους και τα χέρια τους εγκρίνουν να αποκόβονται, αν τους φανεί ότι τα μέλη τους είναι ελαττωματικά. Γιατί πιστεύω ότι ο καθένας δεν αποδέχεται αυτό που έχει ως κτήμα του, παρ'ά μόνο αν κάποιος ονοματίσει το καλό πράγμα ως δικό του και κομμάτι του εαυτού του. Διότι δεν είναι καθόλου διαφορετικό πράγμα αυτό το οποίο αγαπούν οι άνθρωποι, παρ'ά τμήμα του καλού. Ή έχεις διαφορετική άποψη;
- Όχι βέβαια, μα τον Δία, είπα εγώ.
- Άρα λοιπόν, είπε η Διοτίμα, είναι τόσο απλό να λέμε ότι οι άνθρωποι νοιώθουν έρωτα για ό,τι είναι καλό;
- Ναι, είπα εγώ.
- Τι λοιπόν; Δεν πρέπει να προσθέσουμε, είπε η Διοτίμα, ότι επιδιώκουν και να υπάρχει το καλό αυτό στους ίδιους;
- Πρέπει να το προσθέσουμε.
- Συνεπώς, είπε η Διοτίμα, και όχι μόνο να υπάρχει, αλλά και να υπάρχει συνεχώς;
- Και αυτό πρέπει να προσθέσουμε.
- Άρα λοιπόν γενικώς, είπε, η ερωτική επιδίωξη συνίσταται στο να υπάρχει πάντοτε το καλό στο ίδιο το άτομο.
- Μεγάλη αλήθεια, είπα εγώ, λες Διοτίμα.